

Sessie 2: Circulaire bedrijfsmodellen en - praktijken

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

Sanna-Mari Renfors

Inhoud

Het doel van deze sessie is het verkennen van de kenmerken van circulaire bedrijfsmodellen en -praktijken in het toerisme. Het doel is ook om het inzicht te vergroten in hoe een bedrijf zijn circulaire transformatietraject kan starten.

Trefwoorden: circulair bedrijfsmodel, circulaire praktijken, circulaire transformatie.

Bedrijfsmodel: hoe verdient het bedrijf geld?

- Een bedrijfsmodel is het idee hoe jouw onderneming inkomsten zal genereren en winstgevendheid zal bereiken; een model voor hoe het bedrijf werkt.
- Om de transitie naar een circulaire economie te bewerkstelligen, is het essentieel om te innoveren in bedrijfsmodellen en een circulair bedrijfsmodel te ontwerpen.
- Deze bedrijfsmodellen ondersteunen de overgang naar een grondstoffenefficiëntere en circulaire economie.
- Deze bedrijfsmodellen veranderen het patroon van product- en materiaalstromen door de economie. Daardoor hebben ze de potentie om de milieudruk te verminderen die het gevolg is van de huidige productie- en consumptiesystemen.

Circulaire bedrijfsmodellen: de integratie van de circulaire economie in de kern van het bedrijf

1. Product-als-een-Dienst

- Biedt toegang tot producten of ervaringen in plaats van eigendom.
 - Fiets-/uitrustingverhuur in plaats van toeristen die nieuwe spullen meenemen of kopen.
 - Meubilair/accommodatie-items worden geleased in plaats van bezeten, wat hergebruik bevordert.

2. Deelplatforms (Sharing Platforms)

- Faciliteert gedeeld gebruik van onderbenutte activa.
 - Gedeeld vervoer (bv. carpooling of pendeldiensten).
 - Samenwerkingsaccommodaties zoals logies bij particulieren of co-living ruimtes.
 - Platforms voor gidsen om uitrusting of ruimtes te delen.

3. Terugwinning van Grondstoffen (Resource Recovery)

- Herwint afval of bijproducten voor hergebruik.
 - Voedselafval van restaurants/hotels wordt omgezet in compost of energie.
 - Gebruikte bakolie wordt ingezameld en omgezet in biodiesel.
 - Grijswatersystemen voor irrigatie of schoonmaak in accommodatiefaciliteiten.

4. Levensduurverlenging van Producten (Product Life Extension)

- Verleng de levensduur van producten door reparatie, opknappen of wederverkoop.
 - Reparatie en hergebruik van meubels, linnengoed of apparatuur in hotels.
 - Tweedehands uitrusting (bv. wandel-, duik-, ski-uitrusting) aangeboden of verkocht.
 - Touroperators onderhouden en hergebruiken uitrusting in plaats van deze frequent te vervangen.

WORLD'S MOST ADVANCED BOAT CLUB

With a monthly subscription you'll get access to a new, fully equipped, smart fleet of motorboats without the hassle of ownership. Reservations and access to harbor and boats through the Skipperi app

Door gebruik te maken van geavanceerde technologie hebben we een koers uitgestippeld om varen voor iedereen toegankelijker, betaalbaarder en, het allerbelangrijkste, leuker te maken.

Credits: Nikola Tomevski

Restaurant

Share

Save

Restaurant Nolla

€ From 10 €

Nolla – a restaurant where great food goes hand in hand with sustainability. Nolla is one of the first zero waste restaurants in the world. The restaurant was born out of the idea to offer great food without compromising sustainability.

At Nolla guests are offered creative dishes guided by the best local and organic seasonal ingredients. Nolla's drink list is focused on quality wines from small producers as well as craft beers.

Nolla bant al het afval uit haar processen: er is geen vuilnisbak in het restaurant, de etensresten worden gecomposteerd en de aarde gaat terug naar de boeren.

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

Circulaire praktijken: Wat en hoe doe je het?

- Een **circulaire praktijk** verwijst naar **een actie of methode** die aansluit bij de principes van de circulaire economie. Hierbij worden hulpbronnen zodanig gebruikt dat afval wordt geminimaliseerd, hergebruik gemaximaliseerd, en duurzaamheid wordt bevorderd.
- Met deze praktijken wordt het gebruik van **hulpbronnen geoptimaliseerd** en **afval in een bedrijf geminimaliseerd**.
- Er zijn verschillende hulpmiddelen beschikbaar om een bedrijf te ondersteunen bij het integreren van circulaire praktijken in hun bedrijfsvoering.

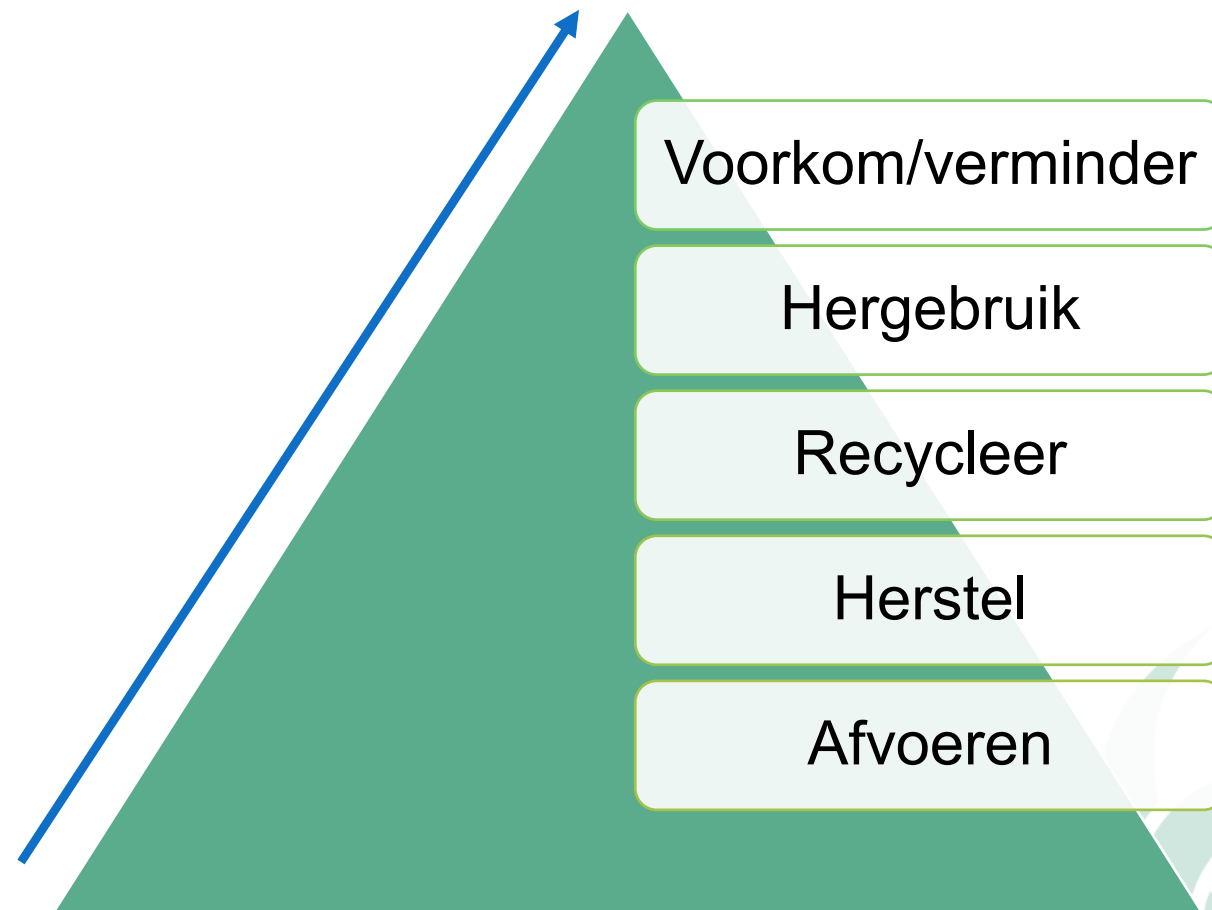

Afvalhiërarchie als hulpmiddel

Voorkom dat afval überhaupt ontstaat om de grootste impact te hebben, in plaats van te focussen op het verminderen ervan wanneer het al is ontstaan!

De hiërarchie begeleidt een bedrijf bij zijn beslissingen met betrekking tot afvalpreventie en -beheer.

- Wat is de meest gewenste impact die uw bedrijf wil realiseren?

R –strategieën als hulpmiddel

- De **R-strategie** is een nuttig hulpmiddel om de verschillende stadia van **hulpbrongebruik en afvalbeheer** in een circulaire economie te begrijpen.
- Ze verwijzen naar een **hiërarchie van acties** die worden gebruikt om materialen en producten op een duurzamere, circulaire manier te beheren. Het ondersteunt bedrijven bij het kiezen van hun meest relevante circulaire doelen en de circulaire praktijken om deze te bereiken.
- De drie belangrijkste R'en zijn de volgende:
 - **Reduce (Verminderen)**: Beperk de hoeveelheid afval en creëer het minder!
 - **Reuse (Hergebruiken)**: Zoek nieuwe manieren om dingen te gebruiken en geef items die anders weggegooid zouden zijn een tweede leven.
 - **Recycle (Recyclen)**: Verander iets ouds en nutteloos in iets nieuws en nuttigs en vermijd het gebruik van nieuwe (virgin) materialen.

Refuse
(weigeren)

Replace
(vervangen)

Repurpose/ Repair
(Herbestemmen/herstellen)

Redesign
(Herontwerpen)

Reduce
(Verminderen)

Recycle
(Recycleren)

Relocate
(Verplaatsen)

Reuse
(hergebruiken)

Restore/
Regenerate
(Herstellen/regenereren)

Circulaire transformatiereis

1. Een bedrijf identificeert zijn huidige milieu-uitdagingen en kansen. Denk ook na over wat voor impact je bedrijf wil hebben op het milieu.
2. Er worden geschikte **verbetergebieden/thema's** gekozen waarop het bedrijf zich wil concentreren. Wat betekent circulariteit voor jouw onderneming: **afval verminderen**, **materialen hergebruiken**, gerecyclede inhoud kopen, of **leasen in plaats van bezitten**?
3. Er worden **duidelijke doelen gesteld** en **KPI's** (Key Performance Indicators) gekozen die verband houden met elk verbetergebied/thema. De huidige **basislijn** (baseline) wordt gemeten en **meetbare doelen** (bijvoorbeeld afvalvermindering in kilo's) worden vastgesteld.
4. Relevante **circulaire praktijken/acties** om het doel te bereiken, worden geselecteerd en **geïmplementeerd**.
5. **Monitoren, rapporteren en verbeteren.**

Vergeet niet te communiceren!

- In de toerismesector kunnen de productie en consumptie van diensten niet gescheiden worden, omdat de klanten zelf betrokken zijn bij het dienstverleningsproces.
- Dit is de reden waarom klanten een belangrijke positie hebben als promotoren van de circulaire economie, en zij met hun keuzes de transitie van de sector naar een circulaire economie kunnen beïnvloeden.
- Het is essentieel om het bewustzijn van klanten over de circulaire economie te vergroten door hen te informeren over de circulaire economie-activiteiten van hun bedrijf.

Hoe verhoog je de klantbekendheid van de circulaire economie?

- **Laat je traject zien:** Deel wat je nu doet en wat je van plan bent te verbeteren.
- **Gebruik storytelling:** Vertel het "levensverhaal" van hergebruikte of geüpcyclede items, leg uit hoe producten deel uitmaken van een circulair systeem.
- **Creëer aantrekkelijke bewegwijzering of displays** (bijv. gisteren was de voedselverspilling per gast 100 gram – kunnen we dat vandaag minder maken?).
- **Promoot je circulaire inspanningen:** Plaats berichten over je circulaire initiatieven op sociale media en je website, schrijf blogberichten of maak korte video's over hoe je circulaire principes toepast.
- **Maak gedrag speels en beloon gasten** voor hun circulaire gedrag (bijv. kinderen krijgen een ijsje in een vakantieresort als ze geen restjes op hun bord laten liggen).
- **Deel feiten** over de voordelen van circulair toerisme.

Samenvatting

- Een toeristisch bedrijf kan een circulair bedrijfsmodel aannemen (bijvoorbeeld een restaurant zonder afval) of bijdragen aan de circulaire economie door circulaire praktijken in hun bedrijfsvoering te integreren. Het kernidee is om het gebruik van hulpbronnen te optimaliseren en afval in een bedrijf te voorkomen en te minimaliseren.
- Een bedrijf kan de transformatie naar circulariteit starten door hun belangrijkste verbeterpunten te selecteren en relevante circulaire praktijken te kiezen om in hun dagelijkse activiteiten op te nemen.
- Het is ook belangrijk om met personeel, klanten en andere belanghebbenden te communiceren over de inspanningen om de milieu-impact te vergroten.

Activiteiten

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

Reflectie: Ontwerp je circulaire praktijken

Het doel is om een realistisch circulair economie-initiatief te identificeren en te schetsen dat past bij het huidige bedrijfsmodel, de bedrijfsvoering of de toeleveringsketen van de onderneming.

Selecteer een geschikt **verbeterpunt** binnen uw bedrijf.

Kies 1 - 2 Circulaire Strategieën (R-strategieën).

Leg uit hoe uw bedrijf deze zou kunnen toepassen.

Referenties

- Einarsson S. & F. Sorin (2020). Circular Economy in travel and tourism: A conceptual framework for a sustainable, resilient and future proof industry transition. CE360 Alliance.
- Kirchherr, J., Reike, D. & Hekkert, M. (2017). Conceptualizing the circular economy: An analysis of 114 definitions”, Resources, Conservation and Recycling, 127, 221–232.
- Kurtagic (2018). Circular economy in tourism in South East Europe.
- Sheldon, P. J. (2022). The coming-of-age of tourism: embracing new economic models”. Journal of Tourism Futures, 8, 2, 200–207.
- World Economic Forum. (2022). 5 circular economy business models that offer a competitive advantage.

*Stay
tuned*

inspires-tourism.eu

linkedin.com/company/inspires/

facebook.com/INSPIRES-TOURISM

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

